

Prawo autorskie

WŁASNOŚĆ WYTWORÓW SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

koncepty teoretyczne

dr hab. Adrian Niewęłowski
prof. UMCS

SZTUCZNA INTELIGENCJA

Podstawowy problem na wykładzie dotyczy kwestii ochrony nie "samej" sztucznej inteligencji ile przez nią generowanych wytworów. Jeśli nie wyczerpiemy tematu, można się kontaktować z autorem:

ADRES E-MAIL

adrian.nieweglowski@mail.umcs.pl

NR TELEFONU

(81) 537 57 61

STRONA

<https://www.umcs.pl/pl/address-book-employee,1948,pl.html>

PROBLEMY PRAWNE

- ◆ Autorstwo
- ◆ Odpowiedzialność
- ◆ Teoria specyfikacji
- ◆ Teoria pożytków

Pierwszy problem

Czy SI jest autorem?

SZTUCZNA INTELIGENCJA

Niektóre koncepcje teoretyczne mają już charakter wyłącznie historyczny, stąd będą jedynie sygnalizowane

Koncepcja wynalazku zkładowego

Wynalazek, którego autorstwo jest zawłaszczane przez przedsiębiorstwo

Wynalazczość sztucznej inteligencji

UP nie sprawdza oświadczenia, co do autorstwa, ale po udzieleniu patent można unieważnić

Problem współautorstwa

Kwestia bardziej złożona. Część dobra tworzy człowiek, część to rezultat "pracy" maszyny

Problem powiązany

Wpływ zautomatyzowanych programów komputerowych na ostateczny rezultat (aplikacje do komponowania, tworzenia logotypów itd.)

Specyfikacja

Teorie pracy i specyfikacji

"Według teorii pracy i teorii specyfikacji w znaczeniu węższym człowiek nie zyskuje panowania nad surowcami i przedmiotami naturalnymi za sprawą zawłaszczenia, lecz dopiero za sprawą ich obróbki i wkładu pracy własnej" (G. Radbruch, Filozofia prawa, przeł. E. Nowak, Warszawa 2009, s. 145, cyt. za: J. Rudnicki, Specyfikacja: prawo rzymskie, współczesne kodyfikacje i ekonomiczna racjonalność, Forum Prawnicze, 2016/1, s. 56)

Teoria specyfikacji

Przykłady przetworzenia, to "utkanie tkaniny, uszycie ubrania, zmielenie zboża na mąkę, a także wykonanie z cudzych materiałów dzieła o charakterze artystycznym (np. malowidła, rzeźby)".*

ZASTOSOWANIE ART. 192 K.C. *PER ANALOGIAM?*

Polska regulacja dot. przetworzenia rzeczy:

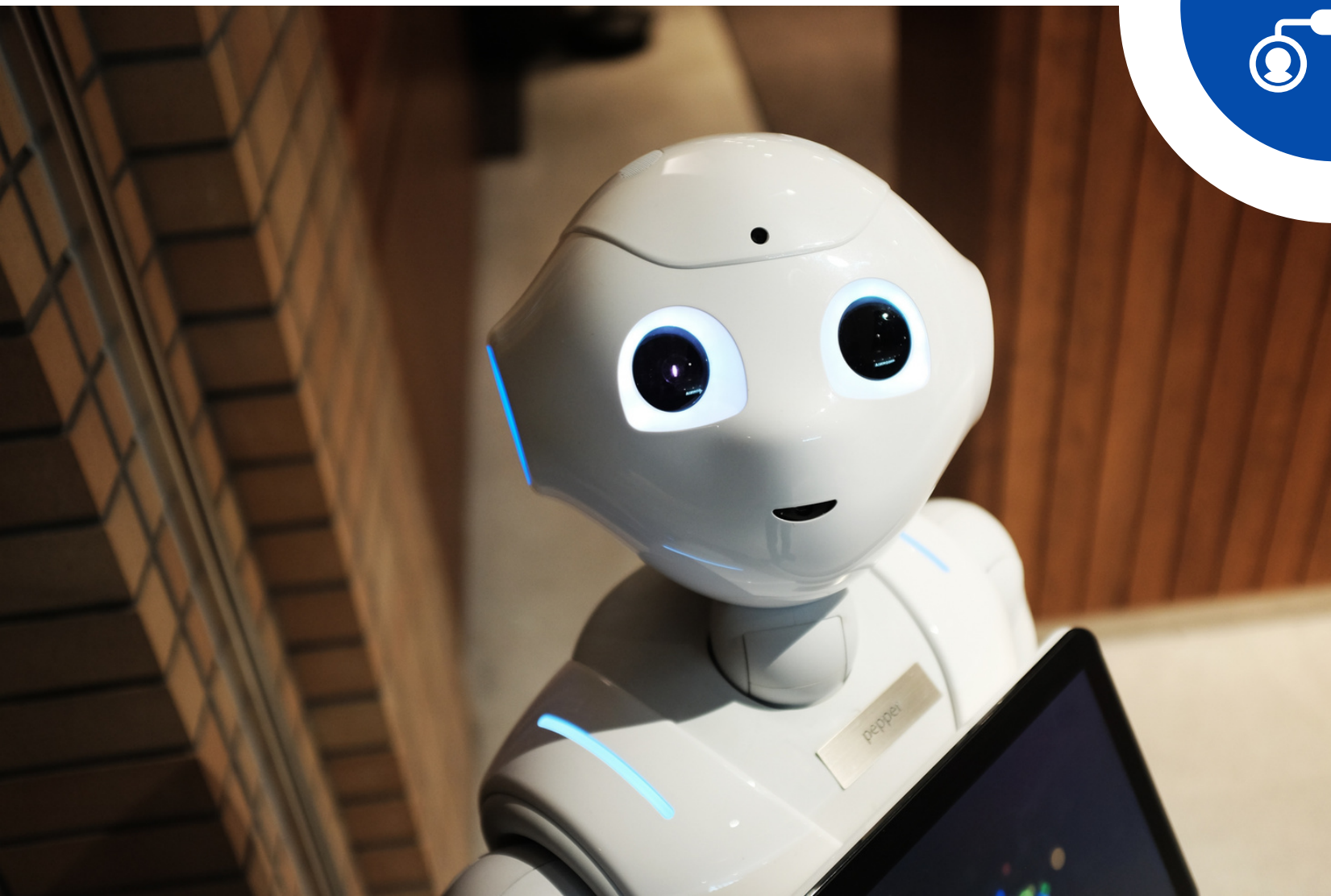
Art. 192. K.C. § 1. Ten, kto wytworzył nową rzecz ruchomą z cudzych materiałów, staje się jej właścicielem, jeżeli wartość nakładu pracy jest większa od wartości materiałów. **§ 2.** Jeżeli przetworzenie rzeczy było dokonane w złej wierze albo jeżeli wartość materiałów jest większa od wartości nakładu pracy, rzecz wytworzona staje się własnością właściciela materiałów.

[CLICK HERE](#)

TEORIA SPECYFIKACJI

Przetworzenie rzeczy nakładem własnej pracy
jest prawnym tytułem własności

Istota problemu

- Analogia do zasad prawa rzeczowego
- w Polsce regulacja zawarta w art. 192 kodeksu cywilnego. Dwie przesłanki zastosowania: dobra wiara + nakład pracy przetwarzającego jest większy od wartości zużytego tworzywa
- *numerus clausus* praw na dobrach niematerialnych
- *numerus clausus* a otwarty katalog **pól eksploatacji**

An abstract graphic on the left side of the slide, featuring a complex network of glowing blue hexagons and lines, resembling a molecular structure or a digital network. The hexagons are interconnected, with some nodes highlighted by bright blue light. The overall color scheme is dark blue, creating a high-tech, futuristic feel.

"POŻYTKI" **SZTUCZNEJ INT.**

ZASTOSOWANIE DO WYTWORÓW "SI" KONCEPCJI POŻYTKÓW

UZASADNIENIE OCHRONY WYTWORÓW SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

Potraktowanie wytworów "SI" jak pożytków naturalnych

Art. 190 KC. Uprawniony do pobierania pożytków naturalnych rzeczy nabywa ich własność przez odłączenie ich od rzeczy.

Czy wytwory "SI" mogą być potraktowane jako pożytki prawa autorskiego majątkowego?

[KLIK HERE](#)

"(...) odłączenie pożytków powoduje ich wyodrębnienie jako przedmiotu własności (nowego).", tak: E. Gniewek, w: System prawa prywatnego, t. 3, 2020, s. 404

WYTWORY SI A POŻYTKI PRAW AUTORSKICH

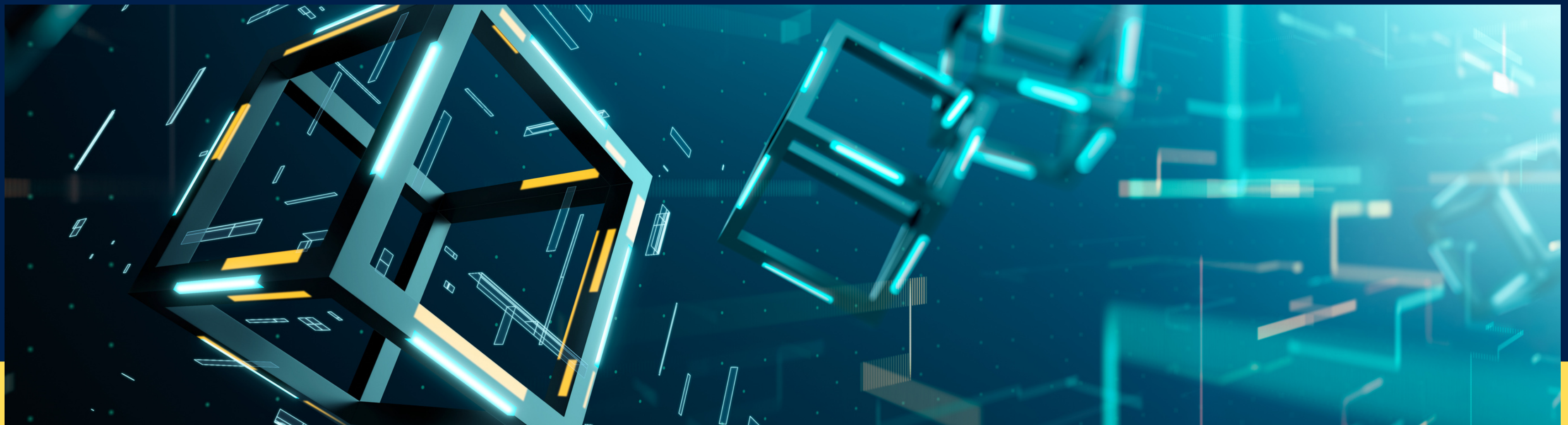
Kwestie niebądzące wątpliwości

Konstrukcja pożytków, nie jest ograniczona do praw, których przedmiotem są rzeczy (Ł. Żelechowski, w: K. Osajda [red.], KC. Komentarz, t. 1, 2017, s. 445 i n.)

Problem teorii dot. pożytków

„Pożytek” musiałby być chroniony odrębnym prawem autorskim majątkowym do przedmiotu wygenerowanego przez sztuczną inteligencję

Wytwory SI jako nowe pola eksploatacji praw autorskich majątkowych

Poszerzanie się monopolu podmiotu uprawnionego do sztucznej inteligencji z tytułu autorskich praw majątkowych

WYTWORY SZTUCZNEJ INTELIGENCJI JAKO POLE EKSPLOATACJI

Podstawowe założenia

Produkty generowane przez maszynę stanowią nowe pola eksploatacji utworu, jakim jest sama sztuczna inteligencja

Jakie są wątpliwości?

Wytwory generowane przez sztuczną inteligencję nie są nowymi polami eksploatacji, tylko odrębnymi przedmiotami niematerialnymi

Rozwinięcie kwestii szczegółowych

Wytwory sztucznej inteligencji są eksploatowane w praktyce na polach, które są już znane.

Podsumowanie

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

DR HAB. ADRIAN NIEWĘGŁOWSKI, PROF. UMCS